

ALTERNATIVY K ZAJIŠTĚNÍ

MODUL 3 – Rozhodování o alternativách k zajištění

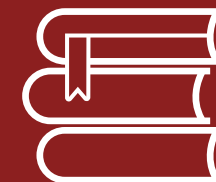
UNHCR
The UN Refugee Agency

OBSAH

KAPITOLA 1 Vzdělávací cíle a struktura modulu	3
KAPITOLA 2 Úvod	4
KAPITOLA 3 Povinnost zvážit individuální okolnosti	5
KAPITOLA 4 Kdy by měly být zvažovány alternativy k zajištění?	6
KAPITOLA 5 Rozhodovací proces	10
KAPITOLA 6 Které faktory mají vliv na nařízení zajištění nebo uložení alternativ k zajištění?	16
KAPITOLA 7 Subjekty zapojené do rozhodování o alternativách k zajištění	19
KAPITOLA 8 Případová studie	23
KAPITOLA 9 Soudní spory v kontextu alternativ k zajištění	26
KAPITOLA 10 Případové studie soudních intervencí	28
KAPITOLA 11 Zjištění potřeby litigace v zemi - posouzení potřeb dané země	38
KAPITOLA 12 Zapamatujte si	40
KAPITOLA 13 Další studijní materiály	42

ALTERNATIVY
K ZAJIŠTĚNÍ

MODUL 3

KAPITOLA 1

VZDĚLÁVACÍ CÍLE A STRUKTURA MODULU

PO ABSOLVOVÁNÍ TOHOTO MODULU
BUDETE UMĚT:

- popsat proces rozhodování o alternativách k zajištění; a
- vysvětlit, jakým způsobem mají být prováděny testy nezbytnosti a přiměřenosti.

Přečtěte si pozorně následující materiály a vyplňte krátké úkoly.

Dokončení tohoto modulu by Vám mělo zabrat přibližně 60 minut.

ALTERNATIVY
K ZAJIŠTĚNÍ

MODUL 3

KAPITOLA 1

KAPITOLA 2

KAPITOLA 3

KAPITOLA 4

KAPITOLA 5

KAPITOLA 6

KAPITOLA 7

KAPITOLA 8

KAPITOLA 9

KAPITOLA 10

KAPITOLA 11

KAPITOLA 12

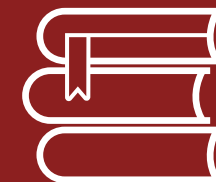
KAPITOLA 13

KAPITOLA 2

ÚVOD

V tomto modulu se seznámíte s hlavními prvky rozhodovacího procesu pro vytváření a realizaci alternativ k zajištění. Budou zde podrobně probrána témata jako například rozhodné individuální okolnosti, důvody pro zvážení alternativ k zajištění, posouzení nezbytnosti a přiměřenosti a příslušné subjekty zapojené do celého procesu. Jak již bylo řečeno v předchozích modulech, mají-li být alternativy k zajištění účinné, je nezbytné celkově posoudit, jakým způsobem zapadají do právní úpravy cizinecké problematiky. Jinak hrozí, že odpovědné osoby učiní z alternativ k zajištění alternativní *formy* zajištění či alternativy k propuštění, nebo že je budou používat namísto řádných přijímacích opatření.

ALTERNATIVY K ZAJIŠTĚNÍ

MODUL 3

CHAPTER 1

KAPITOLA 2

KAPITOLA 3

KAPITOLA 4

KAPITOLA 5

KAPITOLA 6

KAPITOLA 7

KAPITOLA 8

KAPITOLA 9

KAPITOLA 10

KAPITOLA 11

KAPITOLA 12

KAPITOLA 13

POVINNOST ZVÁŽIT INDIVIDUÁLNÍ OKOLNOSTI

Mezinárodní právo vyžaduje, aby při rozhodování o jakémkoli opatření, které může omezit právo na osobní svobodu nebo svobodu pohybu, byly zváženy individuální okolnosti a zvláštní potřeby každého jednotlivce. Tyto otázky byly nastíněny v modulu 2 tohoto vzdělávacího programu. Dodržení této povinnosti je také základním předpokladem pro rozhodnutí, zda budou využity alternativy k zajištění.

Zajišťování celých skupin žadatelů o azyl bez individualizovaného posouzení nezbytnosti zajištění není v souladu s mezinárodními standardy. Povinné nebo automatické zajišťování žadatelů o azyl je svojí povahou vždy svévolné.

Jak však bylo uvedeno ve vzdělávacím programu Základní zásady pro zajišťování cizinců, krátké (např. maximálně 48hodinové) prvotní zajištění na hranicích za legitimním účelem registrace anebo ověření totožnosti může být ospravedlnitelné, je-li uplatňováno na individuální bázi a při plném zvážení zvláštních potřeb a okolností žadatele o azyl. Mezinárodní právo lidských práv a uprchlické právo, jsou-li vykládány ve vzájemné souvislosti, poskytují státům možnost pružně uplatňovat velmi krátké prvotní zajištění, a to i vůči větším skupinám osob. Je-li však nutné

zajištění prodloužit na delší dobu, musí být v jednotlivých případech provedeno individuální posouzení nezbytnosti a přiměřenosti takového opatření, jinak může být ohrožena platnost původně legitimních důvodů k zajištění.

Musejí být zavedeny postupy k zajištění řádného prověření konkrétních okolností a důvodů zranitelnosti. Osoby s rozhodovací pravomocí proto musí vždy zjistit zvláštní okolnosti, jako například postižení, věk (děti, senioři), gender, genderovou identitu a sexuální orientaci (mj. kvůli riziku sexuálního nebo genderového násilí), otázky zdraví a kvality života (fyzické zdraví, duševní zdraví, ale také riziko sebevraždy, zneužívání návykových látek, rodinného násilí vůči dospělým a dětem, vykořisťování či týrání a zneužívání) a jiné potřeby ochrany (uprchlíci a žadatelé o azyl, osoby s traumatickou zkušeností nebo týrané osoby, oběti či potenciální oběti obchodování s lidmi, osoby bez státní příslušnosti). Ze zranitelných skupin by neměly být zajišťovány těhotné ženy a kojící matky, které mají zvláštní potřeby. Starší žadatelé o azyl mohou potřebovat zvláštní péči a pomoc kvůli svému věku, zranitelnosti, zhoršené pohyblivosti, psychickému zdravotnímu stavu či jiným okolnostem.

Viz:

- **Doporučení k zajišťování cizinců UNHCR**, doporučení č. 4, odst. 19–20;
- UNHCR a IDC: **Nástroj prověřování zranitelnosti (Vulnerability Screening Tool)** - Zjišťování a řešení zranitelnosti: nástroj pro azylové a migrační systémy
- **Zpráva sítě Odysseus o alternativách k zajištění**, kapitola 2, odst. 1.1.

ALTERNATIVY
K ZAJIŠTĚNÍ

MODUL 3

KAPITOLA 1

KAPITOLA 2

KAPITOLA 3

KAPITOLA 4

KAPITOLA 5

KAPITOLA 6

KAPITOLA 7

KAPITOLA 8

KAPITOLA 9

KAPITOLA 10

KAPITOLA 11

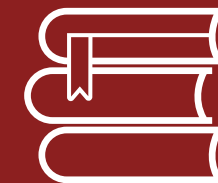
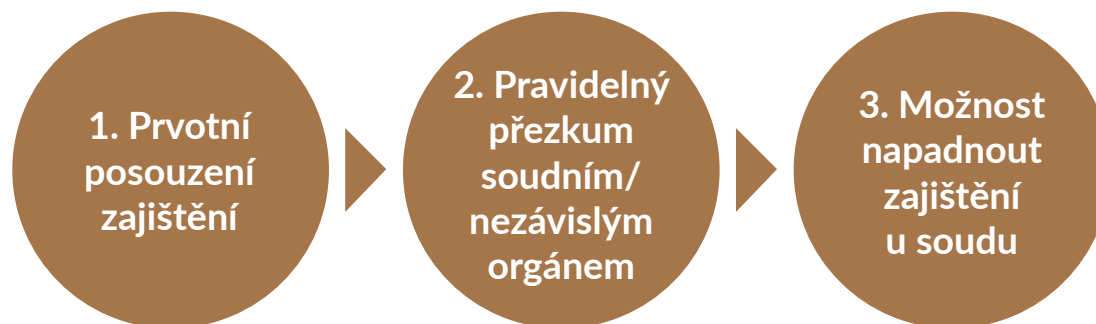
KAPITOLA 12

KAPITOLA 13

KDY BY MĚLY BÝT ZVAŽOVÁNY ALTERNATIVY K ZAJIŠTĚNÍ?

Individuální posouzení alternativ k zajištění je součástí celkového hodnocení nezbytnosti, odůvodněnosti a přiměřenosti administrativního zajištění pro konkrétního žadatele o azyl, neboť zaručuje, že zajištění bude skutečně krajním opatřením (viz modul 2).

Existují nejméně tři fáze procesu rozhodování o administrativním zajištění, v nichž může vyvstat otázka alternativ k zajištění. Pro bližší informace klikněte na každou fázi v diagramu.

ALTERNATIVY
K ZAJIŠTĚNÍ

MODUL 3

KAPITOLA 1

KAPITOLA 2

KAPITOLA 3

KAPITOLA 4

KAPITOLA 5

KAPITOLA 6

KAPITOLA 7

KAPITOLA 8

KAPITOLA 9

KAPITOLA 10

KAPITOLA 11

KAPITOLA 12

KAPITOLA 13

1. PRVOTNÍ POSOUZENÍ ZAJIŠTĚNÍ

Prvotní posouzení zajištění zahrnuje dvě dílčí fáze:

- a) prvotní rozhodnutí o zajištění správním orgánem a
- b) prvotní přezkum soudním/nezávislým orgánem ve lhůtě 24-48 hodin od prvotního rozhodnutí o zajištění.

Prvotní zajištění může být nařízeno policií, pohraničními či imigračními orgány nebo soudem. Po prvotním zajištění musí být žadatel o azyl předveden před soud, který provede prvotní přezkum rozhodnutí o zajištění a ověří, zda je zajištění zákonné a zda není svévolné. K tomuto ověření by mělo dojít během 24-48 hodin od prvotního rozhodnutí o zajištění žadatele o mezinárodní (Doporučení k zajišťování cizinců UNHCR, doporučení č. 7), neboť jakákoli forma zajištění musí být nařízena soudním či jiným příslušným orgánem nebo podléhat jeho účinné kontrole (Soubor zásad OSN na ochranu všech osob vystavených jakékoli formě zajištění nebo uvěznění, zásada č. 4).

Alternativy k zajištění mohou být využity již v této prvotní fázi, neboť před nařízením zajištění musí správní či soudní orgán rozhodující o zajištění cizinců zvážit i všechna méně restriktivní opatření. Toto posouzení zahrnuje: zhodnocení konkrétních okolností včetně posouzení zranitelnosti, zhodnocení důvodů zajištění a provedení testů nezbytnosti a přiměřenosti.

Příklad: Skupina žadatelů o azyl byla zajištěna po zadržení bezprostředně po neregulárním překročení státní hranice. Jelikož nikdo z nich u sebe neměl doklady totožnosti a jejich totožnost bylo nutné ověřit, byli převezeni do registračního střediska k prvotnímu zajištění po dobu 24 hodin. Po uplynutí 24 hodin předvedly pohraniční orgány tyto osoby před soud, aby rozhodl, zda je zajištění v jejich individuální situaci i nadále nezbytné. Po důkladném posouzení každého případu soud dospěl k závěru, že prvotní zajištění bylo zákonné, a nařídil předání osob, jejichž totožnost nebylo možné ověřit (což je důvod pro jejich další zajištění), do polootevřeného tranzitního střediska, kde se musely podrobit ohlašovací povinnosti. Ostatní byli neprodleně propuštěni a umístěni v komunitě podle běžných přijímacích opatření.

ALTERNATIVY K ZAJIŠTĚNÍ

MODUL 3

KAPITOLA 1

KAPITOLA 2

KAPITOLA 3

KAPITOLA 4

KAPITOLA 5

KAPITOLA 6

KAPITOLA 7

KAPITOLA 8

KAPITOLA 9

KAPITOLA 10

KAPITOLA 11

KAPITOLA 12

KAPITOLA 13

2. PRAVIDELNÝ PŘEZKUM ZAJIŠTĚNÍ

Mezinárodní právo dále vyžaduje, aby po prvotním přezkumu rozhodnutí o zajištění byl prováděn pravidelný přezkum nezbytnosti dalšího trvání zajištění před soudem nebo nezávislým orgánem. Tento požadavek zajišťuje, že:

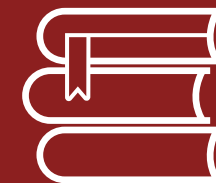
- legitimní důvody prvotního zajištění nadále trvají;
- zajištění je i nadále nezbytné (legitimní účel), odůvodněné (odůvodněné s přihlédnutím ke všem okolnostem) a přiměřené (rovnováha mezi obecným zájmem komunity a požadavkem ochrany práv jednotlivce) pro dosažení těchto legitimních důvodů.

Jestliže tedy soudy provádějí pravidelný přezkum rozhodnutí o zajištění, potřeba alternativ k zajištění může vyvstat i v této fázi. Soudní či správní orgány by při tomto přezkumu měly zvažovat, zda je třeba využít alternativní opatření. Potřeba zvážit alternativy k zajištění může při přezkumu vyvstat například tehdy, vyjde-li během zajištění najevo zranitelnost žadatele o azyl nebo existují-li jiné důvody, jako například existence rodiny zajištěné osoby či její těsné vazby k hostitelské zemi nebo komunitě, pro které je použití alternativ k zajištění nejlepším způsobem, jak dosáhnout cíle sledovaného uloženým omezením dotyčné osobě.

Příklady

Litevské soudy na základě rozhodnutí litevského Nejvyššího správního soudu (ve věci čj. N143-3565/2008 ze dne 21. července 2008) rozhodly, že jsou oprávněny posouvat alternativy k zajištění z úřední povinnosti, tj. i tehdy, pokud je účastníci řízení sami nenavrhli.

Kanadská pohraniční služba, federální orgán zodpovědný za pohraniční a imigrační dohled a celní služby, má pravomoc nařídít propuštění (s uložením podmínek či bez nich) osob nacházejících se ve správním zajištění, včetně žadatelů o azyl. Činí tak obvykle do 48 hodin po zajištění. Není-li osoba propuštěna ve lhůtě 48 hodin, do 48 hodin nebo bezodkladně poté provede přezkumné jednání pracovník imigračního oddělení Kanadského výboru pro imigraci a uprchlíky, nezávislého přezkumného orgánu. Přezkumné jednání se opakuje po sedmi dnech a poté každých 30 dnů, dokud imigrační oddělení nedospěje k závěru, že důvody zajištění pominuly. Oddělení přezkoumává důvody zajištění, aby bylo zaručeno, že dotyčná osoba není zajištěna bez dostatečného důvodu a že nadále trvá situace, která vedla k zajištění (viz [Options Paper 2 UNHCR](#)).

ALTERNATIVY K ZAJIŠTĚNÍ

MODUL 3

KAPITOLA 1

KAPITOLA 2

KAPITOLA 3

KAPITOLA 4

KAPITOLA 5

KAPITOLA 6

KAPITOLA 7

KAPITOLA 8

KAPITOLA 9

KAPITOLA 10

KAPITOLA 11

KAPITOLA 12

KAPITOLA 13

3. MOŽNOST NAPADNOUT ZAJIŠTĚNÍ U SOUDU

Bylo-li rozhodnutí o zajištění vydáno příslušným orgánem, musí mít zajištěná osoba právo kdykoli napadnout zákonnost zajištění u soudu (**Doporučení UNHCR k zajišťování cizinců**, doporučení č. 7).

To znamená, že všichni žadatelé o azyl mají právo napadnout zákonnost svého dalšího zajištění. Právo na účinnou právní ochranu je důležitou zárukou řešení případných nedostatků v prvotním rozhodovacím procesu. V této fázi mohou přijít v potaz alternativy k zajištění. Orgán projednávající odvolání (soud) může rozhodnout, že zajištění nebylo nezbytné ani přiměřené legitimnímu cíli a že je možné uložit alternativu k zajištění. Takový opravný prostředek je dostupný ve většině zemí. Svědčí o tom mimo jiné procento prvotních rozhodnutí o zajištění, která jsou soudem prohlášena za nezákonná. Například v Rakousku bylo v roce 2013 přibližně 30 % napadených rozhodnutí shledáno nezákonnými, neboť nebylo provedeno řádné posouzení přiměřenosti (viz **zpráva** sítě Odysseus o alternativách k zajištění).

Příklad:

V Litvě může rozhodnutí o zajištění napadnout u litevského Nejvyššího správního soudu buď žadatel o azyl, nebo stát (viz **Options Paper 2** UNHCR).

Přezkoumání zajištění není totožné s přezkumem alternativ k zajištění, přestože spolu obě řízení mohou úzce souviset.

ALTERNATIVY K ZAJIŠTĚNÍ

MODUL 3

KAPITOLA 1

KAPITOLA 2

KAPITOLA 3

KAPITOLA 4

KAPITOLA 5

KAPITOLA 6

KAPITOLA 7

KAPITOLA 8

KAPITOLA 9

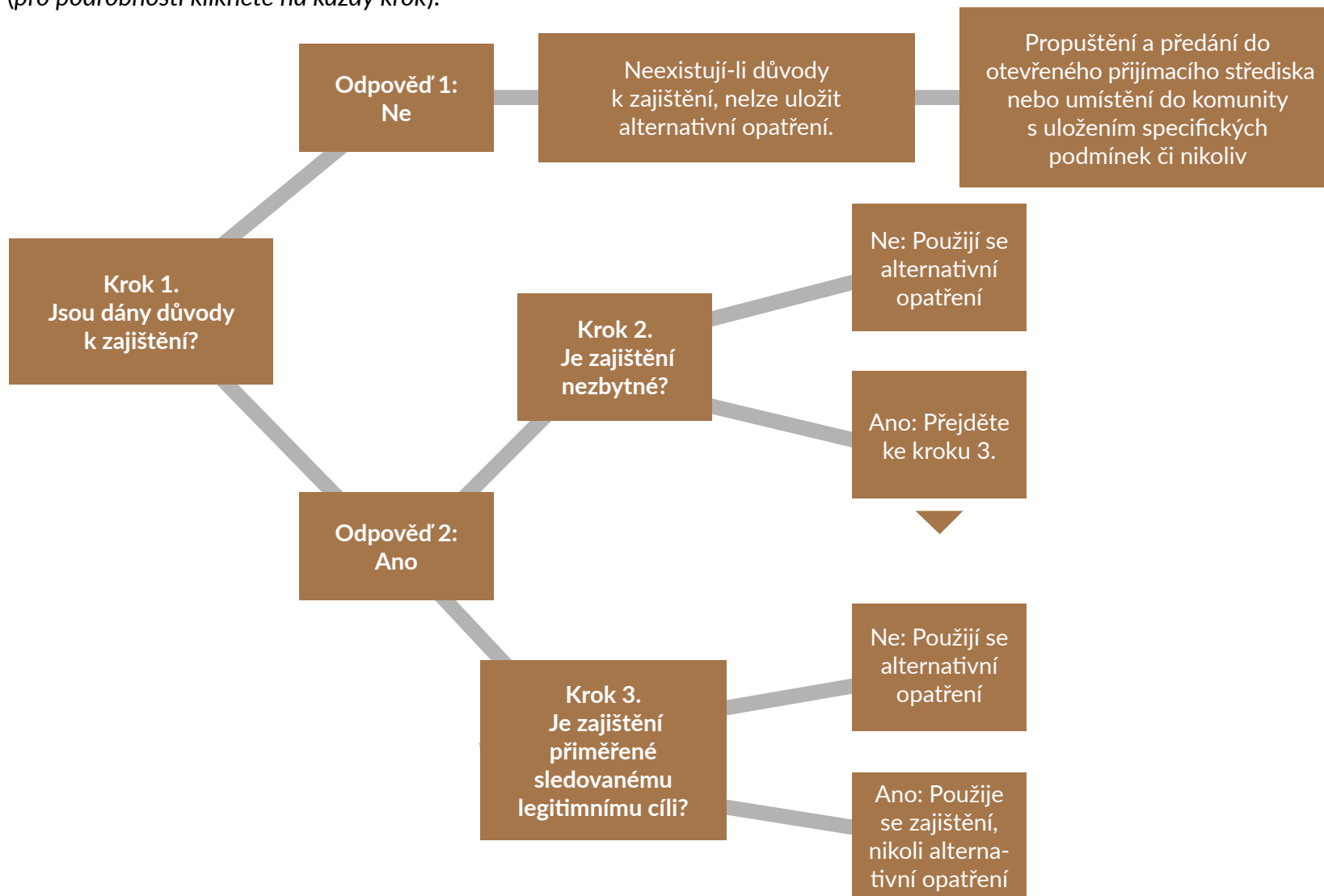
KAPITOLA 10

KAPITOLA 11

KAPITOLA 12

KAPITOLA 13

Viz kontrolní seznam pro rozhodování o alternativách k zajištění v konkrétních situacích
(pro podrobnosti klikněte na každý krok):

ALTERNATIVY
K ZAJIŠTĚNÍ

MODUL 3

KAPITOLA 1

KAPITOLA 2

KAPITOLA 3

KAPITOLA 4

KAPITOLA 5

KAPITOLA 6

KAPITOLA 7

KAPITOLA 8

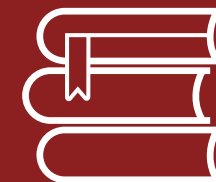
KAPITOLA 9

KAPITOLA 10

KAPITOLA 11

KAPITOLA 12

KAPITOLA 13

ALTERNATIVY K ZAJIŠTĚNÍ

MODUL 3

KAPITOLA 1

KAPITOLA 2

KAPITOLA 3

KAPITOLA 4

KAPITOLA 5

KAPITOLA 6

KAPITOLA 7

KAPITOLA 8

KAPITOLA 9

KAPITOLA 10

KAPITOLA 11

KAPITOLA 12

KAPITOLA 13

Krok 1: Jsou dány důvody pro zajištění?

Pro uložení alternativ k zajištění musejí vnitrostátní orgány nejprve zjistit, zda existují legitimní důvody k zajištění konkrétní osoby, jak je blíže vysvětleno ve vzdělávacím programu Základní zásady pro zajišťování cizinců. Alternativní opatření se nesmějí stát *náhradou za běžná přijímací opatření, jejichž součástí není omezení svobody pohybu žadatelů o mezinárodní ochranu* (Doporučení UNHCR k zajištění cizinců, doporučení. 4.3, odst. 38). Neexistují-li důvody pro zajištění, nelze použít ani alternativy k zajištění. Žadatel o azyl má být propuštěn a předán do otevřeného přijímacího zařízení nebo umístěn do komunity, buď za současného uložení specifických podmínek, nebo bez nich.

Viz praxe soudů k této otázce:

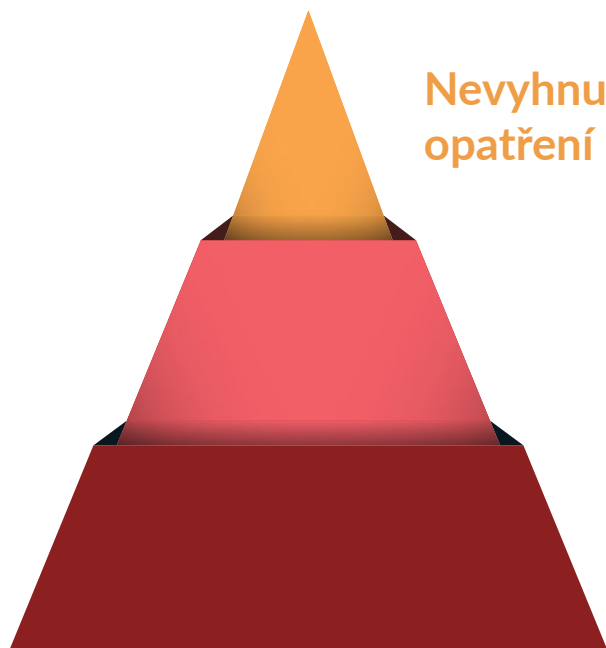
Některé země tvrdí, že určité okolnosti mohou bránit použití alternativ k zajištění. Příkladem jsou případy nezjištěné nebo neověřené totožnosti. Tento argument byl vnitrostátními soudy odmítnut. Například *litevský Nejvyšší správní soud* rozhodl, že nezjištění totožnosti není důvodem pro to, aby nebyly zváženy alternativy k zajištění.

Krok 2: Je zajištění nezbytné?

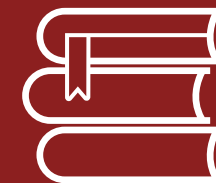
mezinárodní i regionální právo požaduje, aby zákonnost zajištění byla podmíněna dodržením zásady nezbytnosti a přiměřenosti. Pokud tedy existují důvody pro zajištění, je třeba provést test nezbytnosti a přiměřenosti. Test nezbytnosti se použije jak při prvotním nařízení zajištění, tak při jeho prodloužení.

Zásada nezbytnosti znamená, že omezení svobody pohybu je v daném případě nevyhnutelným řešením a že zajištění bude uplatněno jako krajní opatření. Zajištění lze použít pouze tehdy, není-li možné dosáhnout účelu zajištění jinými prostředky. V každém konkrétním případě by měly existovat jasné a přesvědčivé důkazy o nezbytnosti zajištění. Tvrzení nepodložená fakty nepostačují. Například bod 6 odůvodnění *Návratové směrnice* Evropské unie stanoví, že „rozhodnutí podle této směrnice mají být přijímána individuálně a mají být založena na objektivních kritériích“. Není tedy možné zajistit osobu jen na základě neoprávněného pobytu.

K provedení testu nezbytnosti jsou zapotřebí tři základní prvky:

Nevyhnutelnost - žádné jiné opatření by nedosáhlo účelu zajištění

ALTERNATIVY
K ZAJIŠTĚNÍ

MODUL 3

KAPITOLA 1

KAPITOLA 2

KAPITOLA 3

KAPITOLA 4

KAPITOLA 5

KAPITOLA 6

KAPITOLA 7

KAPITOLA 8

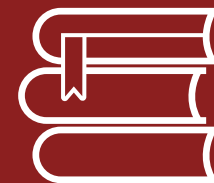
KAPITOLA 9

KAPITOLA 10

KAPITOLA 11

KAPITOLA 12

KAPITOLA 13

ALTERNATIVY K ZAJIŠTĚNÍ

MODUL 3

KAPITOLA 1

KAPITOLA 2

KAPITOLA 3

KAPITOLA 4

KAPITOLA 5

KAPITOLA 6

KAPITOLA 7

KAPITOLA 8

KAPITOLA 9

KAPITOLA 10

KAPITOLA 11

KAPITOLA 12

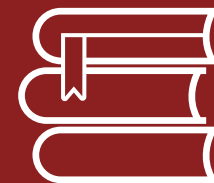
KAPITOLA 13

Krok 3: Je zajištění přiměřené sledovanému legitimnímu cíli?

Test přiměřenosti se použije jak při nařízení prvotního zajištění, tak při jeho případném prodloužení. V praxi bývá mnoho rozhodnutí o zajištění zrušeno soudem kvůli nedostatečnému posouzení přiměřenosti nebo proto, že se jinak zákonné rozhodnutí o zajištění stalo nepřiměřeným, a tudíž svévolným, v důsledku délky trvání zajištění (viz [zpráva](#) sítě Odysseus o alternativách k zajištění, str. 80).

Jak bylo vysvětleno ve vzdělávacím programu Základní zásady pro zajišťování cizinců, zásada přiměřenosti vyžaduje nastolení rovnováhy mezi významem respektování práva jednotlivce na osobní svobodu, osobní bezpečnost a svobodu pohybu na jedné straně a významem cílů veřejné politiky odůvodňujících omezení nebo odepření těchto práv na straně druhé.

ALTERNATIVY K ZAJIŠTĚNÍ

MODUL 3

KAPITOLA 1

KAPITOLA 2

KAPITOLA 3

KAPITOLA 4

KAPITOLA 5

KAPITOLA 6

KAPITOLA 7

KAPITOLA 8

KAPITOLA 9

KAPITOLA 10

KAPITOLA 11

KAPITOLA 12

KAPITOLA 13

Testem přiměřenosti se rozumí ověření toho, zda je zajištění v konkrétním případě přiměřenou reakcí na legitimní cíl, jehož má být zajištěním dosaženo.

mezinárodní a regionální právo vyžaduje pečlivé posouzení otázky, zda je zbavení svobody přiměřené legitimnímu cíli a administrativním účelům, jichž má být dosaženo, nebo zda by tyto cíle mohly být úspěšně naplněny uložením mírnějších opatření, například alternativami k zajištění (viz například čl. 15 odst. 1 **Návratové směrnice EU**). státní orgány jsou povinny zajistit, že v individuálním případě neučiní kroky jdoucí nad rámec toho, co je naprosto nezbytné pro dosažení sledovaného cíle.

K tomu je zapotřebí:

Individuální okolnosti a rizika

- Prověření konkrétních okolností žadatele o azyl;
- Zjištění rizik pro cíle veřejné politiky

Opatření k řešení rizik

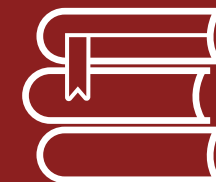
- Nalezení a posouzení opatření řešících zjištěná rizika

Přijetí nejmírnějších opatření

- Přijetí opatření, které nejméně zasahují do práv žadatelů o azyl

Níže si rozebereme faktory týkající se jednotlivce, které mohou ovlivnit rozhodnutí o zajištění nebo použití alternativy k zajištění. Zvážení těchto faktorů je součástí individuálního posouzení případu a testu přiměřenosti.

ALTERNATIVY K ZAJIŠTĚNÍ

MODUL 3

KAPITOLA 1

KAPITOLA 2

KAPITOLA 3

KAPITOLA 4

KAPITOLA 5

KAPITOLA 6

KAPITOLA 7

KAPITOLA 8

KAPITOLA 9

KAPITOLA 10

KAPITOLA 11

KAPITOLA 12

KAPITOLA 13

Příklady ze soudní praxe:

Evropský soud pro lidská práva uplatňuje zásadu přiměřenosti tím, že vyžaduje: a) dobrou víru při uplatnění opatření, b) úzkou souvislost se sledovaným cílem, c) vhodné místo a podmínky zajištění a d) délku trvání zajištění, která nepřesáhne dobu nezbytnou pro dosažení sledovaného účelu (viz věc Saadi proti Spojenému království, stížnost č. 13229/03, ESLP, Velký senát, 29. ledna 2008, § 74.)

Litevský Nejvyšší správní soud zrušil rozhodnutí o zajištění uložené z důvodu ohrožení veřejného pořádku kvůli opakovanému odsouzení za trestnou činnost a namísto něho uložil alternativní opatření. Riziko útěku považoval za nízké, neboť žadatel měl v Litvě manželku i záruky ohledně místa bydliště, nechtěl se vrátit do země původu a usiloval se o legalizaci svého pobytu (viz Nejvyšší správní soud (Litva), 22. listopadu 2012, čj. 575-1317/2012.)

Okresní soud ve Svencionys v Litvě při zvažování dalšího zajištění rozhodl, že by zajištění nebylo přiměřeným opatřením, neboť totožnost dotyčného byla zjištěna a nebyly důkazy o tom, že by nespolupracoval při zjišťování svého právního postavení nebo že by představoval riziko pro národní bezpečnost či veřejný pořádek. Místo zajištění mu uložil povinnost pravidelného hlášení na policejní stanici (viz rozhodnutí Okresního soudu v Svencionys, čj. A-270-617/2012, 3. února 2012).

KTERÉ FAKTORY MAJÍ VLIV NA NAŘÍZENÍ ZAJIŠTĚNÍ NEBO ULOŽENÍ ALTERNATIV K ZAJIŠTĚNÍ?

Při rozhodování v případech zajištění musí úřady a soudy zvažovat určité faktory, které mohou ovlivnit jejich rozhodnutí o tom, zda bude určitá osoba zajištěna nebo zda lze použít alternativu k zajištění. Zvážení těchto faktorů je součástí individuálního posouzení případu a rovněž testu nezbytnosti a přiměřenosti, o kterých bylo pojednáno výše v tomto modulu. Níže uvádíme některé z faktorů, které je třeba zvážit při rozhodování v případech souvisejících se zajištěním. Vycházejí z mezinárodního práva a praxe po celém světě. Jejich výčet však není úplný, takže by měly být zvažovány i další faktory.

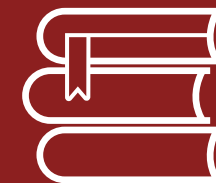
A) ZRANITELNOST NEBO JINÉ RIZIKOVÉ FAKTORY

Zranitelnost může být významným faktorem při rozhodování o uložení alternativy k zajištění nebo dokonce propuštění bez jakéhokoli omezení svobody pohybu. Je to jedna z individuálních okolností, které by osoby s rozhodovací pravomocí měly brát v úvahu při zkoumání nezbytnosti a přiměřenosti zajištění. Zvláštní zranitelnost může být překážkou pro zajištění dané osoby, neboť to by se v daném případě mohlo rovnat nelidskému nebo ponižujícímu zacházení. Aby byla tato záruka účinná, úřady musí nejprve identifikovat

zranitelnost a posoudit zvláštní potřeby jednotlivce při jeho přijetí (viz zpráva [sítě Odysseus](#) o alternativách k zajištění, str. 75–76 a článek 22 přepracované [Přijímací směrnice EU](#)). Pro další podrobnosti viz Nástroj zjišťování zranitelnosti ([Vulnerability Screening Tool](#)) IDC/UNHCR. Kromě toho musí být zváženy i další rizikové faktory. Patří mezi ně zejména: riziko sebevraždy, zneužívání návykových látek, riziko násilí z důvodu sexuální orientace anebo genderové identity aj.

B) DODRŽOVÁNÍ PŘEDCHOZÍCH OPATŘENÍ

Při rozhodování o tom, zda je nezbytné zajištění nebo zda lze uplatnit i méně restriktivní opatření, může soud přihlídnout k tomu, zda žadatel o azyl v minulosti plnil své povinnosti v azylovém či imigračním řízení nebo jiná dříve uložená méně restriktivní opatření. Pokud žadatel o azyl kupříkladu v minulosti často neplnil méně restriktivní opatření (např. hlášení na policii), může soud dospět k závěru, že mírnější donucovací opatření nebudou pro dosažení sledovaného cíle dostatečná, přistoupit k zajištění. Jestliže žadatel o azyl naopak v minulosti dodržoval nařízení příslušných orgánů, zajištění nebude nezbytné ani odůvodněné.

ALTERNATIVY
K ZAJIŠTĚNÍ

MODUL 3

KAPITOLA 1

KAPITOLA 2

KAPITOLA 3

KAPITOLA 4

KAPITOLA 5

KAPITOLA 6

KAPITOLA 7

KAPITOLA 8

KAPITOLA 9

KAPITOLA 10

KAPITOLA 11

KAPITOLA 12

KAPITOLA 13

C) VAZBY K ZEMI AZYLU

Soud může také přihlídnout k tomu, zda má dotyčná osoba nějaké vazby k zemi azylu v širším smyslu. Takovou vazbou může být cokoli od příbuzných žijících v dané zemi až po probíhající azylové řízení, pakliže má dotyčná osoba zájem v něm pokračovat. Nicméně vazby k zemi azylu musejí být pečlivě zvažovány, aby vůči některým žadatelům o azyl nepůsobily diskriminačně. Někteří žadatelé o azyl mohou žít v zemi azylu déle než jiní. Je-li toto kritérium uplatněno jako podmínka, bylo by diskriminační vůči nově příchozím. Příklady diskriminačních praktik viz níže.

Diskriminační praktiky

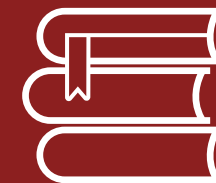
Jsou-li alternativy k zajištění uplatňovány pouze v případě, že má žadatel o azyl k dispozici náhradní bydlení, mohla by taková praxe být považována za diskriminační, neboť se zakládá pouze na finančních a sociálních zdrojích dotyčného jedince. Absence bydlení nebo hmotné podpory by tedy neměly být překážkou pro použití alternativ k zajištění (viz [zpráva](#) sítě Odysseus o alternativách k zajištění, str. 69). Soudní dvůr Evropské unie například v jednom konkrétním případě zajištění cizince posuzoval vztah mezi dostupností zdrojů vlastní obživy a dostupností ubytování a rozhodl, že zajištění dotyčné osoby nesmí být prodlouženo, i kdyby neměla žádné prostředky pro vlastní obživu ani ubytování či prostředky poskytované členským státem (viz věc *C-357/09 Kadzoev proti Bulharsku* [2009], § 71.).

D) DALŠÍ FAKTORY

Mezi další faktory, které mohou poskytnout vodítko v rozhodovacím procesu, mohou patřit například: fáze, v níž se nachází azylové řízení, zamýšlená cílová země žadatele o azyl, riziko útěku či skrývání se, ochota žadatele o azyl dodržovat opatření a chápání nutnosti podrobit se jim ([Doporučení UNHCR pro zajišťování cizinců](#), doporučení č. 4, odst. 19).

V některých zemích jsou volba opatření a podrobnosti jeho realizace ponechány výlučně na uvážení rozhodujícího orgánu, tj. na správním orgánu nebo soudu, jinde existuje metodika, která se v praxi osvědčila. Například ve Švédsku není v žádném veřejně přístupném dokumentu (právním předpisu nebo metodice) specifikováno, jaká kritéria lze použít při rozhodování, zda postačuje dohled nebo zda je nezbytné zajištění. Na druhou stranu, absence metodiky může při realizaci alternativ k zajištění způsobovat potíže. Například v Rakousku měla neexistence minimálních standardů a pokynů za následek značné rozdíly při praktickém uplatňování alternativ k zajištění (viz [zpráva](#) sítě Odysseus o alternativách k zajištění, str. 87).

Viz následující příklad z Velké Británie – jedná se o kontrolní seznam faktorů majících vliv na rozhodnutí o zajištění (viz [zpráva](#) sítě Odysseus o alternativách k zajištění, str. 79). Možná Vás bude zajímat také dokument Pokyny a doporučení k provádění ([Enforcement Instructions and Guidance](#)), kapitola 55.3.1 Faktory ovlivňující rozhodnutí o zajištění, Ministerstvo vnitra Velké Británie, 2013.

ALTERNATIVY K ZAJIŠTĚNÍ

MODUL 3

KAPITOLA 1

KAPITOLA 2

KAPITOLA 3

KAPITOLA 4

KAPITOLA 5

KAPITOLA 6

KAPITOLA 7

KAPITOLA 8

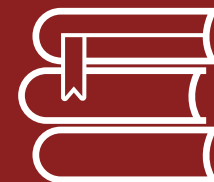
KAPITOLA 9

KAPITOLA 10

KAPITOLA 11

KAPITOLA 12

KAPITOLA 13

ALTERNATIVY K ZAJIŠTĚNÍ

MODUL 3

KAPITOLA 1

KAPITOLA 2

KAPITOLA 3

KAPITOLA 4

KAPITOLA 5

KAPITOLA 6

KAPITOLA 7

KAPITOLA 8

KAPITOLA 9

KAPITOLA 10

KAPITOLA 11

KAPITOLA 12

KAPITOLA 13

PŘÍKLAD ROZHODOVÁNÍ SPRÁVNÍCH ORGÁNŮ VE VELKÉ BRITÁNII: FAKTORY OVLIVŇUJÍCÍ ROZHODNUTÍ O ZAJIŠTĚNÍ

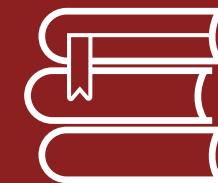
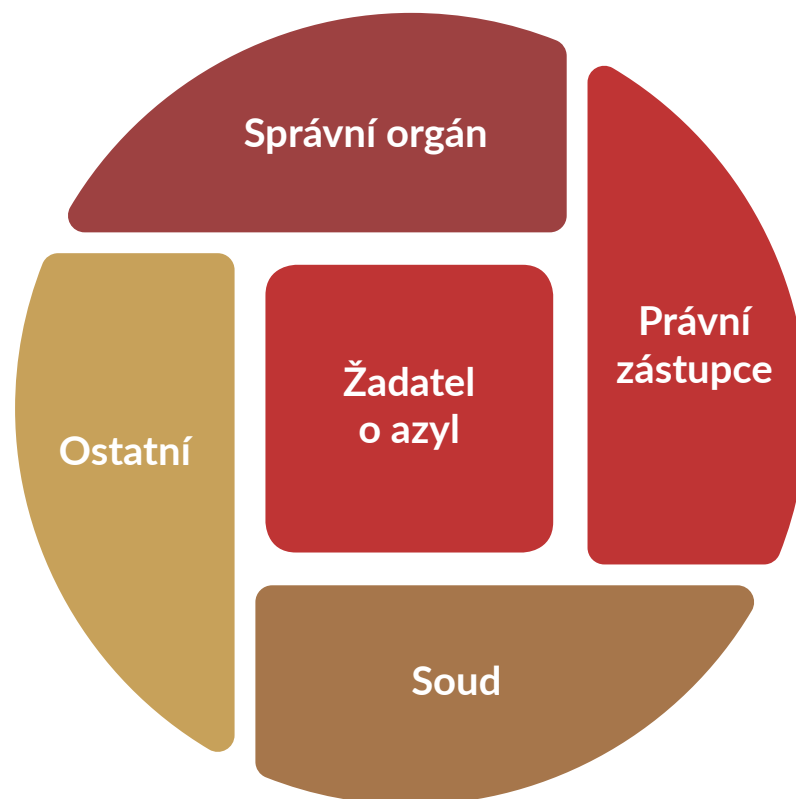
Při posuzování nezbytnosti prvotního nebo dalšího zajištění je třeba vzít v úvahu tyto faktory:

- Jaká je pravděpodobnost, že bude dotyčná osoba vyhoštěna, a je-li to pravděpodobné, za jak dlouho by k vyhoštění mělo dojít?
- Jsou nějaké důkazy o dřívějším útěku nebo o skrývání?
- Jsou nějaké důkazy o dřívějším neplnění podmínek dočasného propuštění nebo propuštění na kauci?
- Dopustila se dotyčná osoba úmyslného pokusu o porušení imigračních právních předpisů (např. vstupu do země v rozporu s rozhodnutím o vyhoštění, neregulárního vstupu do země nebo pokusu o něj)?
- Dodržovala dotyčná osoba v minulosti povinnosti v oblasti imigrační kontroly (požádala např. o vízum, prodloužení povolení k pobytu atd.)?
- Jaké má dotyčná osoba vazby k Velké Británii? Žijí zde její blízcí příbuzní (včetně vyživovaných osob)? Existují osoby, které jsou na dotyčné osobě existenčně závislé? Je-li touto závislou osobou dítě nebo zranitelná dospělá osoba, závisí uspokojování jejich každodenních potřeb v podstatné míře na veřejných sociálních službách a nikoli na podpoře poskytované zajištěnou osobou? Má tato osoba stále bydliště/stálé zaměstnání?
- Jaká jsou očekávání dotyčné osoby ohledně výsledku řízení? Jsou zde faktory jako například probíhající řízení o odvolání, podaný návrh na soudní přezkum nebo zastoupení, která mohou být důvodem pro udržování kontaktu?
- Jedná se o dítě?
- Byla dotyčná osoba podrobena mučení?
- Má dotyčná osoba historii tělesné nebo duševní choroby?

SUBJEKTY ZAPOJENÉ DO ROZHODOVÁNÍ O ALTERNATIVÁCH K ZAJIŠTĚNÍ

Rozhodování o zajištění a alternativách k zajištění obvykle provádějí správní orgány anebo soudy. Dále se ho účastní právníci, neboť žadatelé o azyl mají v řízení o zajištění cizince právo na právní pomoc (pro bližší podrobnosti viz Lekce 5 vzdělávacího programu Základní zásady pro zajišťování cizinců). Hlavním úkolem těchto subjektů je provést test nezbytnosti a přiměřenosti a před nařízením zajištění prověřit možné alternativy, případně pomoci žadateli o azyl zajistit, aby byly alternativy řádně zváženy.

Seznamte se s rolemi různých subjektů při rozhodování o alternativách k zajištění tím, že kliknete na každý z nich:

ALTERNATIVY
K ZAJIŠTĚNÍ

MODUL 3

KAPITOLA 1

KAPITOLA 2

KAPITOLA 3

KAPITOLA 4

KAPITOLA 5

KAPITOLA 6

KAPITOLA 7

KAPITOLA 8

KAPITOLA 9

KAPITOLA 10

KAPITOLA 11

KAPITOLA 12

KAPITOLA 13

Správní orgány

V některých zemích, kde může být žadatelům o azyl uloženo prvotní administrativní zajištění, může alternativy k zajištění posuzovat tentýž správní orgán, který rozhoduje o tomto prvotním zajištění. Tento orgán by měl provést testy nezbytnosti a přiměřenosti a před nařízením zajišťovacího opatření zvážit alternativy.

Příklady

Rakousko

Spolkový imigrační a azylový úřad jakožto správní orgán rozhoduje o zajištění a alternativách k zajištění z moci úřední.

Belgie

Cizinecký úřad rozhoduje z moci úřední o umístování osob do rodinných jednotek.

Indonésie

Alternativy k zajištění jsou využívány pro umístování žadatelů o azyl na základě rozhodnutí o propuštění vydávaných Generálním ředitelstvím pro imigraci.

ALTERNATIVY K ZAJIŠTĚNÍ

MODUL 3

KAPITOLA 1

KAPITOLA 2

KAPITOLA 3

KAPITOLA 4

KAPITOLA 5

KAPITOLA 6

KAPITOLA 7

KAPITOLA 8

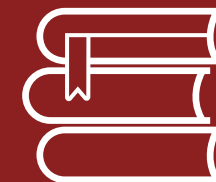
KAPITOLA 9

KAPITOLA 10

KAPITOLA 11

KAPITOLA 12

KAPITOLA 13

ALTERNATIVY K ZAJIŠTĚNÍ

MODUL 3

KAPITOLA 1

KAPITOLA 2

KAPITOLA 3

KAPITOLA 4

KAPITOLA 5

KAPITOLA 6

KAPITOLA 7

KAPITOLA 8

KAPITOLA 9

KAPITOLA 10

KAPITOLA 11

KAPITOLA 12

KAPITOLA 13

Soud

Jak je podrobněji rozebráno ve vzdělávacím programu o Základních zásadách pro zajišťování cizinců, mezinárodní právo omezuje délku prvotního zatčení/zajištění. Toto zajištění obvykle nesmí přesáhnout 24-48 hodin. Jakékoli další zajištění žadatele o azyl musí být povoleno soudem, který je povinen přezkoumat jeho nezbytnost a zaručit, že zajištění nebude svévolné. Před nařízením zajištění by měl soud provést testy nezbytnosti a přiměřenosti a zvážit možné alternativy. Nemá-li se zajištění stát svévolným, musí být přezkoumáno soudem, který zhodnotí, zda je i nadále nezbytné a přiměřené. Přezkoumání musí být prováděno v pravidelných intervalech.

Příklady

Litva

Soudnictví hraje při kontrole zajištění a vytváření alternativ k zajištění hlavní roli, neboť zajištění musí být do 48 hodin povoleno soudními orgány. O alternativách k zajištění rozhoduje okresní soud příslušný podle místa pobytu cizince, avšak návrh musí k soudu podat buď policie, nebo jiné státní orgány, případně sám žadatel o azyl (viz zpráva sítě Odysseus o alternativách k zajištění, str. 134 a 136). Místní soud může dotyčnou osobu propustit, prodloužit dobu jejího zajištění nebo uložit alternativu k zajištění. Odvolání k litevskému Nejvyššímu správnímu soudu může podat buď žadatel o azyl, nebo stát (*Options Paper 2 UNHCR*).

Maroko

K zajištění cizích státních příslušníků na dobu delší než 24 hodin je nezbytné soudní rozhodnutí. Toto zajištění pak může být prodlouženo až na 15 dní a poté o dalších 10 dní (§ 35 zákona o migraci, citováno z Profilu imigračního zajištění Maroka vytvořeného organizací Global Detention Project, 2014).

ALTERNATIVY K ZAJIŠTĚNÍ

MODUL 3

KAPITOLA 1

KAPITOLA 2

KAPITOLA 3

KAPITOLA 4

KAPITOLA 5

KAPITOLA 6

KAPITOLA 7

KAPITOLA 8

KAPITOLA 9

KAPITOLA 10

KAPITOLA 11

KAPITOLA 12

KAPITOLA 13

Právní zástupce

Každá zajištěná osoba má právo na právního zástupce (Soubor zásad OSN na ochranu všech osob vystavených jakékoli formě zadržení nebo uvěznění, zásada č. 17.1). Bezplatná právní pomoc by měla být poskytována v případech, kdy je dostupná i státním příslušníkům v obdobném postavení; tato pomoc by měla být k dispozici co nejdříve po zatčení nebo zadržení, aby mohli být zajištění řádně seznámeni se svými právy (**Doporučení k zajišťování cizinců UNHCR**, doporučení č. 7). Je-li nařízeno zajištění, mají žadatelé o azyl právo na bezplatnou právní pomoc. Advokáti a další poskytovatelé právní pomoci hrají důležitou roli při předávání informací o individuální situaci žadatelů a předkládání tvrzení, která by v konkrétním případě mohla být důvodem pro použití alternativy k zajištění. Bylo-li již nařízeno zajištění, mohou také iniciovat přezkum nezbytnosti jeho dalšího trvání tím, že upozorní na nutnost využít v konkrétní situaci daného žadatele alternativu k zajištění.

Příklad

V Kanadě funguje od roku 1996 torontský program kaucí (Toronto Bail Program). Jedná se o specializovanou agenturu financovanou ze státního rozpočtu, která funguje jako program pro řízení rizik s využitím třetích osob. Organizace identifikuje na základě prověření a posouzení vhodné zajištěné osoby a následně podpoří jejich žádost o propuštění na kauci. Snaží se vyhledávat vhodné osoby, které by se mohly za zajištěné zaručit. Mezi její klienty patří mimo jiné žadatelé o azyl zajištění kvůli nedůvěryhodnosti nebo riziku útěku/skrývání.

Ostatní

Existují i další subjekty, které mohou hrát v procesu uplatnění alternativ k zajištění důležitou roli. Jedná-li se například o děti bez doprovodu, měly by se tohoto procesu účastnit orgány ochrany dětí. Neziskové i jiné organizace zase mohou hrát roli při poskytování záruk ve prospěch žadatelů o azyl a účastnit se tak řízení.

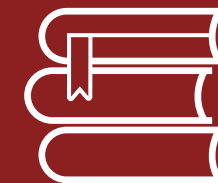
Přečtěte si níže uvedenou případovou studii, zamyslete se nad ní a proveďte testy nezbytnosti a přiměřenosti pro účely rozhodnutí, zda by mělo být nařízeno zajištění nebo alternativa k zajištění. Doplňte výsledky testů tak, že odpovíte na otázky v tabulce pod případovou studií. Po zodpovězení otázek obdržíte automatickou zpětnou vazbu.

Případová studie

Magda požádala společně s manželem a dvěma dětmi o azyl v zemi A. Všichni byli umístěni do ubytovacího zařízení pro žadatele o azyl, které mohli kdykoli během dne opouštět. Mezi 11. hodinou večerní a 6. hodinou ranní se však museli zdržovat v zařízení. Rodina byla informována o zákazu opuštění země po dobu azylového řízení a poučena o důsledcích jeho porušení, včetně možnosti zajištění.

Rodině bylo řečeno, že mají vyčkat několik měsíců na ukončení svého azylového řízení. Magda si však dělala starosti o své děti, které se bály chodit do školy, nemohly spát a často se v noci pomočovaly. Doufala, že by rodině mohli pomoci teta a strýc, kteří žili v sousední zemi D.

Jednoho dne se rodina rozhodla odcestovat do země D. Vzali si pasy a pokusili se překročit hranice. Na hraničním přechodu však byli zastaveni a bylo jim sděleno, že je překročení hranice zakázáno. Migrační úřady se rozhodly podat k soudu návrh na zajištění celé rodiny po dobu šesti měsíců. Zajištění mělo rodině zabránit v dalších pokusech o nedovolené opuštění země. Úřady tvrdily, že použití alternativ k zajištění by nevedlo k vydání a výkonu imigračního rozhodnutí, neboť útěk je považován za překážku rozhodnutí.

ALTERNATIVY K ZAJIŠTĚNÍ

MODUL 3

KAPITOLA 1

KAPITOLA 2

KAPITOLA 3

KAPITOLA 4

KAPITOLA 5

KAPITOLA 6

KAPITOLA 7

KAPITOLA 8

KAPITOLA 9

KAPITOLA 10

KAPITOLA 11

KAPITOLA 12

KAPITOLA 13

Testy nezbytnosti a přiměřenosti

Nezbytnost zajištění			Přiměřenost zajištění		
Otázky	Ano/Ne	Vysvětlete	Ano/Ne	Ano/Ne	Vysvětlete
Je zajištění nevyhnutelné?			Existují v tomto případě nějaká rizika pro dosažení cílů veřejné politiky?		
Jsou dána objektivní kritéria, z nichž vyplývá nezbytnost zajištění?			Jsou k dispozici opatření pro řešení těchto rizik?		
Jsou dány konkrétní okolnosti, které brání zajištění?			Jsou tato opatření ty nejméně restriktivní?		

KONTROLA

ALTERNATIVY K ZAJIŠTĚNÍ

MODUL 3

KAPITOLA 1

KAPITOLA 2

KAPITOLA 3

KAPITOLA 4

KAPITOLA 5

KAPITOLA 6

KAPITOLA 7

KAPITOLA 8

KAPITOLA 9

KAPITOLA 10

KAPITOLA 11

KAPITOLA 12

KAPITOLA 13

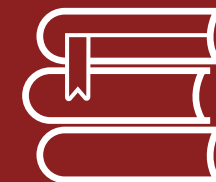
Zpětná vazba:

Existuje objektivní důvod pro omezení svobody pohybu žadatelky o azyl, která nedbala jasně stanoveného zákazu opustit zemi azylu (zemi A) bez povolení. Tento důvod může vést i k jejímu zajištění. V Magdině případě však nemusí být nezbytné, protože:

Nevyhnutelnost	Zajištění rodiny není nevyhnutelné, protože sledovaných cílů je možné dosáhnout i bez uplatnění restrikcí vůči celé rodině.
Objektivní kritéria	Je sice zjištěno objektivní kritérium (riziko útěku), avšak musí být poměřeno oproti dalším posuzovaným faktorům. Zejména je třeba zvážit zvláštní potřeby a situaci rodiny.
Individuální okolnosti	Zajištění by mělo negativní dopad na Magdiny děti a jejich zdraví. Je zjevné, že mohou trpět PTSP (posttraumatickou stresovou poruchou), a tedy potřebují řádnou péči. V nejlepším zájmu dítěte je, aby nebylo zajištěno z důvodu imigračního statusu.

Zajištění rodiny by také nebylo přiměřené sledovaným cílům, protože:

Rizika pro dosažení cílů zajištění	Existuje riziko, že by rodina mohla znovu utéci, avšak existují také opatření, která by mohla toto riziko snížit či vyloučit (viz níže).
Opatření k řešení těchto rizik	Pro vyřešení rizika útěku může být rodina vyzvána, aby odevzdala doklady, nebo může být umístěna do komunity s dohledem. Tato opatření by mohla riziko útěku zmírnit či vyloučit. Seznam dalších alternativ k zajištění naleznete v Doporučeních k zajišťování cizinců, příloze A.
Nejméně restriktivní opatření	Nejlepší zájem dítěte vyžaduje, aby rodina zůstala pohromadě, a závazný požadavek nezbavit dítě svobody se vztahuje i na jeho rodiče a vyžaduje, aby úřady stanovily celé rodině alternativní opatření.

ALTERNATIVY K ZAJIŠTĚNÍ

MODUL 3

KAPITOLA 1

KAPITOLA 2

KAPITOLA 3

KAPITOLA 4

KAPITOLA 5

KAPITOLA 6

KAPITOLA 7

KAPITOLA 8

KAPITOLA 9

KAPITOLA 10

KAPITOLA 11

KAPITOLA 12

KAPITOLA 13

SOUDNÍ SPORY V KONTEXTU ALTERNATIV K ZAJIŠTĚNÍ

Existuje několik příkladů na úrovni jednotlivých států, kdy vedlo předložení problematických otázek zajištění cizinců soudu k zásadním změnám praxe, politiky nebo dokonce legislativy. Soudní řízení by tedy mohlo být účinným nástrojem pro zvyšování informovanosti o problémech a iniciování či podporu potřebných změn v zemi, zejména těch, které se týkají zajišťování cizinců.

Příklady

Immigrant Defense Project (IDP) poskytuje v USA odborné poradenství a podporu v soudních řízeních týkajících se zajištění s cílem zaručit všem migrantům spravedlivé řízení ve věcech zajištění. IDP poskytuje trvale podporu při podávání návrhů habeas corpus (tj. návrhů na předvedení osoby před soud za účelem posouzení zákonnosti zajištění a rozhodnutí o propuštění) a v dalších řízeních na federální úrovni souvisejících se zajištěním, v řízeních o zárukách před imigračními soudy a navazujících jednáních se správními úřady o podmíněném propuštění. Více informací naleznete [zde](#).

Litevská síť právníků: V Litvě jsou judikatura a další právní informace pravidelně distribuovány mezi advokáty působící v oblasti azylu a migrace prostřednictvím litevské Národní sítě azylových právníků. Síť pomáhala organizovat školení pro advokáty (prostřednictvím internetové platformy a každoročních setkání) a koordinovat na národní úrovni strategické litigační úsilí různých poskytovatelů právních služeb. Toto úsilí vedlo k vydání několika precedenčních rozhodnutí litevského Nejvyššího soudu a Nejvyššího správního soudu. Strategické litigační úsilí vynaložené v rámci této sítě zjevně přispělo k tomu, že v roce 2015 bylo zajištění v Litvě využíváno méně často (např. nebyly zajišťovány děti).

ALTERNATIVY
K ZAJIŠTĚNÍ

MODUL 3

KAPITOLA 1

KAPITOLA 2

KAPITOLA 3

KAPITOLA 4

KAPITOLA 5

KAPITOLA 6

KAPITOLA 7

KAPITOLA 8

KAPITOLA 9

KAPITOLA 10

KAPITOLA 11

KAPITOLA 12

KAPITOLA 13

Bulharsko

Bulharská nevládní organizace Foundation for Access to Rights (FAR) poskytuje právní pomoc zajištěným žadatelům o azyl. Od roku 2015 realizuje projekt HEAR, který umožnil mnoha osobám absolvovat soudní řízení za účasti právního zástupce a dosáhnout toho, že jim namísto zajištění byly uloženy jeho alternativy. Projekt HEAR (Hearing Entails Awareness and Rights) podporuje výkon práva zajištěných cizinců být slyšen před soudem posilováním informovanosti, znalostí a povědomí v této oblasti. Kromě působení na národní úrovni vedou právníci FAR také soudní spory před regionálními soudy formou strategické litigace (např. precedenční rozsudek Soudního dvora Evropské unie ve věci *Kadzoev proti Bulharsku*).

Izrael

Sít využitelná pro vedení soudních sporů sdružuje subjekty jako například právní kliniku Univerzity v Tel Avivu, HIAS Fellowship Program a program Pro Bono izraelské advokátní komory. 94 právníků pro bono bylo vyškoleny v azylových otázkách, včetně zajištění, a 35 z nich již poskytlo pomoc žadatelům o azyl v různých řízeních, včetně propuštění ze zajištění (zdroj: informace UNHCR).

Úspěšné vedení sporu vyžaduje určité základní předpoklady na národní úrovni. Patří mezi ně:

1. identifikace a posouzení právních problémů souvisejících se zajištěním/alternativami k zajištění a plán pro jejich řešení;
2. dostupnost právních zástupců schopných poskytovat pomoc žadatelům o azyl anebo vést strategickou litigaci;
3. existence orgánu kompetentního k rozhodování ve věcech zajištění osob;
4. existence určitých právních ustanovení ve vnitrostátní právní úpravě (např. testů nezbytnosti a přiměřenosti zajištění a obecné pravomoci soudů projednat návrhy podané cizími státními příslušníky).

Absence některých z těchto předpokladů může snižovat šance na úspěch v soudním řízení, nicméně bod 4 (například) by mohl být řešen přímo v samotném řízení.

ALTERNATIVY K ZAJIŠTĚNÍ

MODUL 3

KAPITOLA 1

KAPITOLA 2

KAPITOLA 3

KAPITOLA 4

KAPITOLA 5

KAPITOLA 6

KAPITOLA 7

KAPITOLA 8

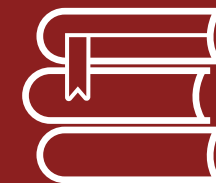
KAPITOLA 9

KAPITOLA 10

KAPITOLA 11

KAPITOLA 12

KAPITOLA 13

Rozeberme si nyní některé z problémů souvisejících se zajištěním cizinců a alternativami k zajištění, které se vyskytují v praxi po celém světě a jejich řešení pomocí strategické litigace. Přečtěte si níže uvedený stručný popis situací a vyberte jednu nebo více odpovědí.

Situace č. 1: Rozhodnutí o zajištění jsou vydávána automaticky pouze na základě neregulérního vstupu do země. Neprovádí se posouzení konkrétních okolností, není individuálně posuzována zákonnost a přiměřenost zajištění. Rozhodnutí nezohledňují konkrétní situaci žadatelů o azyl a jejich odůvodnění se opakuje.

Jak byste tuto situaci řešili? Podívejte se na všechny možnosti, abyste zjistili, jak jsou jednotlivá opatření relevantní:

- a) Odvolat se na mezinárodní judikaturu o individuálním posouzení před vnitrostátním soudem;
- b) Předložit věc regionálnímu/mezinárodnímu orgánu za účelem precedenčního rozhodnutí;
- c) Předložit věc příslušnému správnímu nebo ústavnímu soudu ve vaší zemi (v některých zemích se může jednat o obecný, nikoli správní soud); nebo
- d) Obrátit se na veřejného ochránce práv nebo obdobnou vnitrostátní instituci na ochranu lidských práv a poukázat na situaci v oblasti zajištění žadatelů o azyl.

ZPĚTNÁ VAZBA

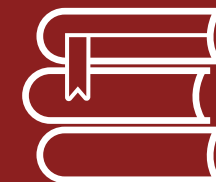
Zpětná vazba

Možnost „a“: Tato možnost je nezbytná, pokud máte v úmyslu předložit věc mezinárodnímu orgánu. Při strategické litigaci jde často jen o to, myslet o dva tahy napřed. I když víte, že u vnitrostátních soudů neuspějete, většina mezinárodních mechanismů vyžaduje nejprve vyčerpání všech vnitrostátních opravných prostředků. Předložení případu vnitrostátnímu soudu je tedy pouze prvním krokem celého strategického soudního sporu. Nezapomeňte se před vnitrostátním soudem dovolávat příslušného mezinárodního práva, standardů, politiky a judikatury regionálních a mezinárodních soudů a orgánů. Budete tak moci lépe shromáždit argumenty o nutnosti individuálního posouzení. Vnitrostátní právo může například připouštět automatické nařizování zajištění a vnitrostátní soudy se mohou zdráhat se od něho odchýlit, i když není v souladu s mezinárodním právem a standardy.

Například v březnu 2017 přijal maďarský parlament zákon umožňující automatické zajištění žadatelů o azyl, včetně rodin s dětmi a dětí bez doprovodu starších 14 let. Komisař Rady Evropy pro lidská práva vyjádřil nad situací v oblasti zajišťování cizinců v Maďarsku znepokojení a vydal zprávu, kterou je možno využít a citovat při strategické litigaci.

Možnost „b“: Tato možnost se obvykle využívá po vyčerpání všech prostředků vnitrostátního práva. Většina regionálních a mezinárodních mechanismů na ochranu lidských práv vyžaduje vyčerpání těchto prostředků předtím, než je případ přijat k posouzení. Mějte však na paměti, že některé země mohou být lhostejné k mezinárodnímu tlaku vyvolanému výsledky řízení před regionálními a mezinárodními mechanismy na ochranu lidských práv.

Abychom uvedli příklad, v březnu 2017 senát čtvrté sekce Evropského soud pro lidská práva rozhodl, že Maďarsko (věc *Ilias a Ahmed proti Maďarsku*) porušuje Evropskou úmluvu o ochraně lidských práv (EÚLP). Soud prohlásil, že umístění do tranzitních zón bez příslušné právní úpravy je nezákonným zajištěním. V reakci na tento rozsudek začala maďarská vláda uvažovat o odstoupení od EÚLP.

ALTERNATIVY K ZAJIŠTĚNÍ

MODUL 3

KAPITOLA 1

KAPITOLA 2

KAPITOLA 3

KAPITOLA 4

KAPITOLA 5

KAPITOLA 6

KAPITOLA 7

KAPITOLA 8

KAPITOLA 9

KAPITOLA 10

KAPITOLA 11

KAPITOLA 12

KAPITOLA 13

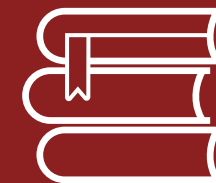
Možnost „c“: Tuto možnost lze využít jen v případě, že vnitrostátní legislativa umožňuje podání individuální stížnosti k ústavnímu soudu. Mějte na paměti, že ne všechny země světa mají zřízen ústavní soud. Ve státech, kde je individuální stížnost možná, může být tento postup velmi účinný. Nezapomeňte vést řízení před obecnými soudy, ale v některých případech týkajících se migrace a uprchlictví i řízení před správními nebo vrchními soudy/nejvyšším soudem. Tato varianta může vést k zásadním změnám ve vnitrostátním právu i praxi.

Možnost „d“: Tato možnost závisí na příslušné zemi. Musí zde existovat instituce veřejného ochránce práv nebo jiná vnitrostátní instituce na ochranu lidských práv s obdobnými pravomocemi. Ve většině zemí vydává veřejný ochránce práv doporučení pro správní orgány, která nemusí být přímo vynutitelná. Nicméně zprávy a doporučení vydaná veřejným ochráncem práv mohou být užitečná při vedení případu před vnitrostátními soudy nebo v rámci mezinárodních a regionálních mechanismů na ochranu lidských práv. Tato doporučení mohou být dále využita při advokační činnosti.

Důležité zdroje pro právní argumentaci

Mezinárodní a regionální právo upravující požadavek individuálního posouzení, které vám může pomoci při vedení případů:

- Výbor OSN pro lidská práva, **F.K.A.G. a ostatní proti Austrálii**, stížnost č. 2094/2011(HRC), bod 9.3: „...další zajištění těchto osob po dobu rozhodování o jejich nárocích by bylo svévolné, nejsou-li u dotyčné osoby dány konkrétní důvody, jako například individualizovaná pravděpodobnost útěku, nebezpečí páčání trestné činnosti proti jiným osobám nebo nebezpečí jednání proti zájmům národní bezpečnosti“
- Výbor OSN pro lidská práva, **M.M.M. a ostatní proti Austrálii**, stížnost č. 2136/2012 (HRC)
- Meziamerický soud pro lidská práva, **Vélez Loor proti Panamě**

ALTERNATIVY K ZAJIŠTĚNÍ

MODUL 3

KAPITOLA 1

KAPITOLA 2

KAPITOLA 3

KAPITOLA 4

KAPITOLA 5

KAPITOLA 6

KAPITOLA 7

KAPITOLA 8

KAPITOLA 9

KAPITOLA 10

KAPITOLA 11

KAPITOLA 12

KAPITOLA 13

Situace č. 2: Soudy v zemi X jsou příslušné k rozhodování o zajištění cizinců a jeho přezkumu; jelikož však neprovádějí v každém jednotlivém případě testy nezbytnosti a přiměřenosti, jen zřídka bývají využívány alternativy k zajištění.

Předkládáte případ soudu. Jak byste se s touto praxí vypořádali?

- a) Odkážete na mezinárodní a regionální právní standardy týkající se povinnosti provádět při přezkumu rozhodnutí o zajištění testy nezbytnosti a přiměřenosti;
- b) V podání k soudu se zaměříte na konkrétní situaci svého klienta, abyste prokázali, že zajištění není nezbytné ani přiměřené cílům sledovaným v tomto konkrétním případě;
- c) Předložíte soudu příklady osob v podobných situacích jako váš klient, u nichž byla využita alternativní opatření;
- d) Napíšete článek do právního časopisu, v němž vysvětlíte mezinárodní a regionální právní standardy týkající se povinnosti provádět při přezkumu rozhodnutí o zajištění testy nezbytnosti a přiměřenosti.

ZPĚTNÁ VAZBA

**ALTERNATIVY
K ZAJIŠTĚNÍ**

MODUL 3

KAPITOLA 1

KAPITOLA 2

KAPITOLA 3

KAPITOLA 4

KAPITOLA 5

KAPITOLA 6

KAPITOLA 7

KAPITOLA 8

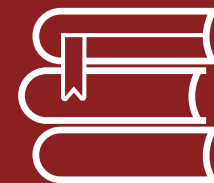
KAPITOLA 9

KAPITOLA 10

KAPITOLA 11

KAPITOLA 12

KAPITOLA 13

ALTERNATIVY K ZAJIŠTĚNÍ

MODUL 3

KAPITOLA 1

KAPITOLA 2

KAPITOLA 3

KAPITOLA 4

KAPITOLA 5

KAPITOLA 6

KAPITOLA 7

KAPITOLA 8

KAPITOLA 9

KAPITOLA 10

KAPITOLA 11

KAPITOLA 12

KAPITOLA 13

Zpětná vazba:

Možnost „a“: Jedná se o efektivní možnost. V mezinárodním/regionálním právu existují silné argumenty, judikatura a právní základ podporující vaše tvrzení.

Možnost „b“: Tato možnost je dobrý nápad, neboť soud se bude muset konkrétními okolnostmi zabývat, a tedy provést testy nezbytnosti a přiměřenosti.

Možnost „c“: Tyto příklady sice mohou být přesvědčivé a ilustrativní, nicméně soudy rozhodují na základě právních argumentů a podobné informace nemusejí být pro rozhodnutí zásadní. Příklady však můžete svoji právní argumentaci alespoň podpořit. Tato možnost bude často vhodným doplňkem k jiným zde uvedeným možnostem.

Možnost „d“: Může se jednat o vhodný nástroj pro advokační činnost a osvětu, ale v soudním sporu nemusí být nutně efektivní. Pamatujte na to, že soudci rozhodují na základě důkazů a materiálů shromážděných v konkrétním případě. Vědecký článek by ale mohl být zdrojem (nikoli však tím hlavním), kterým podpoříte svoji argumentaci u soudu.

ALTERNATIVY K ZAJIŠTĚNÍ

MODUL 3

KAPITOLA 1

KAPITOLA 2

KAPITOLA 3

KAPITOLA 4

KAPITOLA 5

KAPITOLA 6

KAPITOLA 7

KAPITOLA 8

KAPITOLA 9

KAPITOLA 10

KAPITOLA 11

KAPITOLA 12

KAPITOLA 13

Důležité zdroje pro právní argumentaci

Mezinárodní a regionální právo (judikatura) týkající se požadavku nezbytnosti a přiměřenosti, které by vám mohli pomoci při vedení případů:

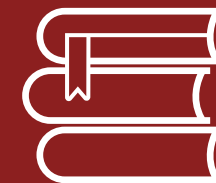
- Nezbytnost/přiměřenost/rozumnost:
 - Výbor OSN pro lidská práva:
 - **F.K.A.G. a ostatní proti Austrálii**, stížnost č. 2094/2011(HRC), bod 9.3.: „Zajištění po dobu řízení za účelem kontroly migrace není samo o sobě svévolné, avšak musí být ospravedlněno jakožto odůvodněné, nezbytné a přiměřené ve světle konkrétních okolností a při delším trvání musí být opětovně posuzováno.“
 - **C. proti Austrálii**, stížnost č. 900/1999 (HRC), bod 8.2: „Smluvnímu státu se zejména nepodařilo prokázat, že s ohledem na konkrétní situaci stěžovatele nebyly k dispozici méně restriktivní prostředky pro dosažení týchž cílů, to jest dodržování imigračních předpisů smluvního státu, např. uložení povinnosti hlásit se, záruka nebo jiné podmínky, které by zohledňovaly stěžovatelův zhoršující se stav“;
 - **Baban a ostatní proti Austrálii**, stížnost č. 1014/2011 (HRC), bod 7.2, k téže otázce;
 - **Zeyad Khalaf Hamadie Al-Gertani proti Bosně a Hercegovině**, stížnosti č. 1955/2010 (HRC), bod 10.4: „[...]prvotní zatčení a zajištění mohly být sice zprvu odůvodněny informacemi, které měl smluvní stát k dispozici, avšak smluvní stát neodůvodnil nezbytnost dalšího a prodlouženého zajištění trvajících od roku 2009 a neprokázal, že téhož cíle nebylo možné dosáhnout jinými, mírnějšími opatřeními“.
 - Nezbytnost: Evropský soud pro lidská práva, **Witold Litwa proti Polsku**, stížnost č. 26629/95 (Evropský soud pro lidská práva, 4. dubna 2000), § 78.
 - Přiměřenost: Evropský soud pro lidská práva
 - **Soering proti Spojenému království**, stížnost č. 14038/88 (Evropský soud pro lidská práva, 7. července 1989), § 89;
 - **Saadi proti Spojenému království**, stížnost č. 13229/03 (Evropský soud pro lidská práva, Velký senát, 29. ledna 2008), § 74.

Situace č. 3: V zemi X soudy často využívají alternativy k zajištění. Téměř vždy jsou však ukládány jen v případě, že má žadatel o azyl zajištěno ubytování v soukromí. Podle nedávného průzkumu nemá většina žadatelů o azyl v zemi X přístup k jinému ubytování než ubytování zajištěnému úřady.

Jak by bylo možné tuto situaci řešit prostřednictvím soudního sporu?

- a) V tomto případě lze argumentovat zákazem diskriminace vyplývajícím z mezinárodních nebo vnitrostátních standardů. Lze tvrdit, že žadatelé o azyl jsou diskriminováni z důvodu svého sociálního postavení. To znamená, že s žadateli, kteří mají finanční zdroje k pronajmutí soukromého bytu nebo kteří pobývají v zemi X dostatečně dlouho na to, aby si vytvořili sociální vazby a kontakty, je zacházeno příznivěji než s žadateli, kteří si ubytování v soukromí nemohou dovolit nebo kteří do země X dorazili teprve nedávno.
- b) Před soudem lze argumentovat, že takové požadavky nejsou v souladu s mezinárodním a regionálním právem, a neměly by tedy být uplatňovány.
- c) Snažte se přesvědčit soud, že existují i jiné alternativy, které by bylo možné uložit. Žadatel o azyl by například mohl bydlet v otevřeném přijímacím středisku nebo ubytovně provozované státem či nevládní organizací.

ZPĚTNÁ VAZBA

ALTERNATIVY K ZAJIŠTĚNÍ

MODUL 3

KAPITOLA 1

KAPITOLA 2

KAPITOLA 3

KAPITOLA 4

KAPITOLA 5

KAPITOLA 6

KAPITOLA 7

KAPITOLA 8

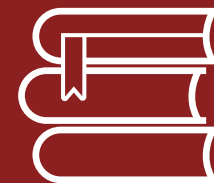
KAPITOLA 9

KAPITOLA 10

KAPITOLA 11

KAPITOLA 12

KAPITOLA 13

ALTERNATIVY K ZAJIŠTĚNÍ

MODUL 3

KAPITOLA 1

KAPITOLA 2

KAPITOLA 3

KAPITOLA 4

KAPITOLA 5

KAPITOLA 6

KAPITOLA 7

KAPITOLA 8

KAPITOLA 9

KAPITOLA 10

KAPITOLA 11

KAPITOLA 12

KAPITOLA 13

Zpětná vazba

Možnost „a“: Zásada zákazu diskriminace je základním stavebním kamenem mezinárodního a vnitrostátního práva a v této situaci relevantním argumentem. V praxi jsou zjevně diskriminovány znevýhodněné osoby, což vede ke vzniku situací, kdy je použití alternativ k zajištění založeno na svévolnosti a nikoli na posouzení nezbytnosti a přiměřenosti. Na podporu těchto tvrzení bude třeba odkázat na mezinárodní standardy, které žádné takové podmínky pro možnost uložení alternativ k zajištění (např. mít zajištěné bydlení) nestanoví.

Možnost „b“: Tento argument je relevantní, pokud je prokázán silný právní základ. Mějte však na paměti, že soud může být toho názoru, že co není výslovně zakázáno, je dovoleno.

Možnost „c“: Tímto způsobem je možné před soudem argumentovat. V zemi X však musí být taková otevřená přijímací střediska a ubytovny pro žadatele o azyl k dispozici. Může je provozovat stát, nevládní organizace nebo soukromé společnosti. Tento argument může být vhodné spojit s oběma předchozími týkajícími se mezinárodních standardů a zákazu diskriminace.

ALTERNATIVY K ZAJIŠTĚNÍ

MODUL 3

KAPITOLA 1

KAPITOLA 2

KAPITOLA 3

KAPITOLA 4

KAPITOLA 5

KAPITOLA 6

KAPITOLA 7

KAPITOLA 8

KAPITOLA 9

KAPITOLA 10

KAPITOLA 11

KAPITOLA 12

KAPITOLA 13

Důležité zdroje pro právní argumentaci

Mezinárodní a regionální právo (judikatura) týkající se otázky ubytování, které by vám mohlo pomoci při vedení případů:

- **Said Shamilovich Kadzoev (Huchbarov)**, věc C-357/09 PPU, rozsudek Soudního dvora Evropské unie (Velký senát) ze dne 30. listopadu 2009, Sběrka rozhodnutí 2009 I-11189, ECLI:EU:C:2009:741.
- V tomto případě Městský správní soud v Sofii (Bulharsko) požádal Soudní dvůr Evropské unie o stanovisko, „zda čl. 15 odst. 4 a 6 směrnice č. 2008/115 umožňuje, aby přestože uplynula maximální doba zajištění stanovená touto směrnicí, nebyl dotyčný bezodkladně propuštěn z důvodu, že **nemá žádné platné doklady, že se chová agresivně a nemá žádné vlastní prostředky na obživu ani ubytování ani prostředky poskytnuté za tímto účelem členským státem**“ (odst. 68, zvýraznění doplněno). Soud se vyjádřil tak, že „odpověď na otázku, že čl. 15 odst. 5 a 6 směrnice 2008/115 musí být vykládán v tom smyslu, že **neumožňuje**, jestliže uplynula maximální doba zajištění stanovená touto směrnicí, **aby dotyčný nebyl bezodkladně propuštěn** z důvodu, že nemá žádné platné doklady, že se chová agresivně a nemá žádné vlastní prostředky na obživu ani ubytování ani prostředky poskytnuté za tímto účelem členským státem“ (odst. 71, zvýraznění doplněno).

Zde je několik tipů, které vám pomohou při vedení strategického soudního sporu:

- **Pokuste se využít ústavní prostředky:** Zajištění (zadržení) osoby je všeobecné užívaným prostředkem vnitrostátního práva, a národní ústavy proto často obsahují ustanovení týkající se práva na osobní svobodu. Někdy je možné se těchto ustanovení dovolávat i v kontextu zajištění cizinců. Pokud nebyly využity alternativy k zajištění (a zajištění tedy nebylo uplatněno jako krajní opatření, což je v rozporu s mezinárodním právem), lze například během soudního jednání podat návrh na přezkoumání ústavnosti zajišťovacího opatření ústavním soudem. V zemích, kde je zaručen přímý přístup k ústavnímu soudu (např. Česká republika, Thajsko, Turecko) můžete tuto možnost zvážit a případně napadnout stížností opatření k zajištění cizince jako protiústavní.

Příklad

Ve významném případě z roku 1999 Ústavní soud Litevské republiky rozhodl, že zajištění je krajním prostředkem. Dodnes je toto rozhodnutí citováno v mnoha rozsudcích správních i obecných soudů ve věcech zajištění cizinců.

- Při strategické litigaci před vnitrostátním soudem využívejte regionální a mezinárodní judikaturu a poukazujte na různá mezinárodními orgány na ochranu lidských práv uplatňovaná právní omezení vztahující se k zajišťování žadatelů o azyl a zranitelných/ohrožených osob (např. dětí, rodin, seniorů, lidí s postižením). Tuto judikaturu lze nalézt na oficiálních internetových stránkách jednotlivých mezinárodních a regionálních orgánů:

Výbor OSN pro lidská práva

Evropský soud pro lidská práva

Meziamerický soud pro lidská práva

Africký soud pro lidská práva a práva národů

- **Využívejte obecné soudnictví.** V situacích, kdy nejsou zřízeny specializované soudy příslušné k rozhodování ve věcech zajištění cizinců (např. pokud o zajištění cizinců a alternativách k zajištění rozhodují pouze správní orgány), využívejte soustavu obecných soudů. V každé zemi zpravidla existuje nějaká možnost, jak napadnout rozhodnutí či úkony státních orgánů u soudu.

ALTERNATIVY
K ZAJIŠTĚNÍ

MODUL 3

KAPITOLA 1

KAPITOLA 2

KAPITOLA 3

KAPITOLA 4

KAPITOLA 5

KAPITOLA 6

KAPITOLA 7

KAPITOLA 8

KAPITOLA 9

KAPITOLA 10

KAPITOLA 11

KAPITOLA 12

KAPITOLA 13

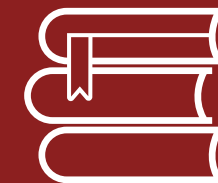
KAPITOLA 11

ZJIŠTĚNÍ POTŘEBY LITIGACE V ZEMI - POSOUZENÍ POTŘEB DANÉ ZEMĚ

Zamyslete se nad seznamem problémů souvisejících se zajištěním a alternativami k zajištění ve vaší zemi, které by bylo možné vyřešit pomocí soudního řízení, a vyplňte jej. Tato informace vám může pomoci při vytváření strategie pro řešení těchto problémů.

Před vyplněním tabulky se případně seznamte s *Druhým výročním kulatým stolem na téma strategické litigace a mezinárodní ochrany uprchlíků: Trendy a osvědčené postupy*, 20. června 2014.

Odpovězte na tyto otázky	Ano	Ne	Nepoužije se	Vysvětlení
Právní systém				
Jsou k dispozici právní zástupci poskytující bezplatnou právní pomoc žadatelům o azyl? Pokud ano, jsou tyto zástupci proškoleni v uprchlickém právu, standardech týkajících se zajištění žadatelů o azyl a v otázkách alternativ k zajištění?				
Jsou soudy podle vnitrostátní právní úpravy institucemi příslušnými k rozhodování o zajištění cizinců a alternativách k zajištění?				
Pokud ne, je možné předložit případy zajištění/alternativ k zajištění soudu na základě ústavních/obecných právních předpisů?				

ALTERNATIVY K ZAJIŠTĚNÍ

MODUL 3

KAPITOLA 1

KAPITOLA 2

KAPITOLA 3

KAPITOLA 4

KAPITOLA 5

KAPITOLA 6

KAPITOLA 7

KAPITOLA 8

KAPITOLA 9

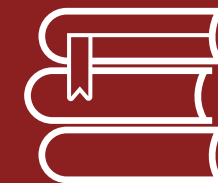
KAPITOLA 10

KAPITOLA 11

KAPITOLA 12

KAPITOLA 13

Odpovězte na tyto otázky	Ano	Ne	Nepoužije se	Vysvětlení
Problémy související se zajištěním/alternativami k zajištění				
Alternativy k zajištění jsou nařizovány, i když neexistují důvody k zajištění				
Nedochází k individuálnímu posouzení, o zajištění se rozhoduje automaticky, není tedy možné zvážit alternativy k zajištění				
Neprovádějí se testy nezbytnosti a přiměřenosti, není tedy možné zvážit alternativy k zajištění				
Není počítáno s přezkumem zajišťovacího opatření, ani když dojde ke změně okolností (např. jsou-li zjištěny faktory zranitelnosti/ rizika)				
Uložené alternativy k zajištění nepodléhají přezkumu				
Alternativy k zajištění jsou ukládány na dobu neurčitou				
Právní řád neumožňuje cizím státním příslušníkům podávat žaloby a praxe/postupy na ochranu veřejného zájmu nejsou v zemi dostatečně rozvinuté				
Jiné problémy (specifikujte a vysvětlete)				

ALTERNATIVY K ZAJIŠTĚNÍ

MODUL 3

KAPITOLA 1

KAPITOLA 2

KAPITOLA 3

KAPITOLA 4

KAPITOLA 5

KAPITOLA 6

KAPITOLA 7

KAPITOLA 8

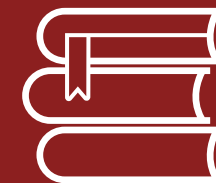
KAPITOLA 9

KAPITOLA 10

KAPITOLA 11

KAPITOLA 12

KAPITOLA 13

Rozhodnutí o zajištění by mělo být založeno na posouzení konkrétních okolností a potřeb dotyčné osoby.

Je-li osoba zajištěna, platí povinnost předvést ji před soud.

Vždy musí být zajištěno přezkoumání prvotního zajištění a pravidelné přezkumy nezbytnosti dalšího zajištění nebo alternativ k zajištění soudem nebo nezávislým orgánem.

Alternativy k zajištění musí být zvažovány alespoň na třech stupních procesu rozhodování o zajištění:

- prvotní zajištění a jeho prvotní přezkum
 - pravidelný přezkum zajištění
- napadení rozhodnutí o zajištění

ALTERNATIVY K ZAJIŠTĚNÍ

MODUL 3

KAPITOLA 1

KAPITOLA 2

KAPITOLA 3

KAPITOLA 4

KAPITOLA 5

KAPITOLA 6

KAPITOLA 7

KAPITOLA 8

KAPITOLA 9

KAPITOLA 10

KAPITOLA 11

KAPITOLA 12

KAPITOLA 13

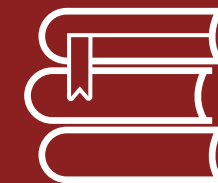
Mezi subjekty zapojené do rozhodování o alternativách k zajištění mohou patřit:

- správní orgány, soudy
- právní zástupce
- orgán sociálně-právní ochrany dětí, opatrovníci, neziskové organizace, ručitelé a další organizace.

Rozhodování o alternativách k zajištění v individuální situaci zahrnuje alespoň tři kroky:

- Existují důvody pro zajištění?
- Je zajištění nezbytné (nevyhnutelné)?
- Je zajištění přiměřené sledovanému legitimnímu cíli (individuální okolnosti a rizika, opatření ke zmírnění těchto rizik, přijímání méně restriktivních opatření)?

Faktory ovlivňující nařízení zajištění nebo uložení alternativ k zajištění:
zranitelnost, dodržování předchozích uložených opatření, vazby k zemi azylu aj.

- UNHCR, *Options Paper 1: Možnosti vlád při zabezpečení péče a alternativy k zajištění rodin s dětmi*, 2015, <http://www.refworld.org/docid/5523e8d94.html>
- UNHCR, *Options Paper 2: Možnosti vlád při přijímání bez zajištění a alternativy k zajištění*, 2015, <http://www.refworld.org/docid/5523e9024.html>
- Rada Evropy, Řídící výbor pro lidská práva, *Právní a praktické aspekty účinných alternativ k zajištění v kontextu migrace*, 7. prosinec 2017, <https://rm.coe.int/legal-and-practical-aspects-of-effective-alternatives-to-detention-in-/16808f699f>
- Edwards, Alice, *Zpět k základům: Právo na osobní svobodu a bezpečnost a „alternativy k zajištění“ uprchlíků, žadatelů o mezinárodní ochranu, osob bez státní příslušnosti a dalších migrujících osob*, UNHCR, duben 2011, str. 20–28 <http://www.unhcr.org/protection/globalconsult/4dc949c49/17-basics-right-liberty-security-person-alternatives-detention-refugees.html>
- *Alternativy k imigračnímu a azylovému zajištění v EU: čas na realizaci*, leden 2015, str. 36–44, 71–75 <http://odysseus-network.eu/wp-content/uploads/2015/02/FINAL-REPORT-Alternatives-to-detention-in-the-EU.pdf>

Alternativy k zajištění

Tento vzdělávací program byl vyvinut v rámci projektu „Global Technical Assistance and Capacity Building Programme to Prevent Detention of Children and to Protect Children and Other Asylum-Seekers in Detention (*Globální technická pomoc a program budování kapacit k prevenci zajišťování dětí a ochraně dětí a dalších žadatelů o mezinárodní ochranu v zajištění*)“ financovaného Evropskou unií.

Názory obsažené v tomto vzdělávacím programu nevyjadřují oficiální stanovisko Evropské unie.